

Canvi de cicle, nou mapa

L'èxit indiscutible del procés participatiu del 9-N ha tancat el cicle que justificava l'acord de legislatura. Tot i les seves limitacions, la jornada va prendre una dimensió formidable. I va projectar senyals prou clars del suport social que susciten el dret a decidir i la independència. Culminat amb nota l'acte de fe, el procés i la mobilització ciutadana demanen calendari propi i acció immediata. La confrontació amb l'Estat no es pot plantejar gaire més temps en el terreny simbòlic i vorejant el perímetre de la legalitat imposada –l'ús instrumental que el govern Rajoy en fa ho corrobora–. Disposar de les estructures d'estat fonamentals és d'una urgència extrema perquè no tenir-les ens afebleix decisivament. I, sobretot, les persones en situació més precària necessiten sense dilacions un nou escenari polític, l'obtenció de recursos i la posada en marxa de mesures socials ambicioses. El marc autonòmic –estrangulació pressupostària, ingerències competencials sistemàtiques– ha laminat els marges efectius d'autogovern. En conseqüència, la pausa epistolar per posar en evidència altra vegada la negativa de l'Estat a negociar el referèndum ha de ser brevíssima. L'obtenció del mandat democràtic perquè el Parlament acordi l'assumpció de la plena sobirania política i es pugui ençar un procés constituent és inajornable. Per això cal conèixer immediatament les propostes que fa cada formació.

En el cicle post 9-N que ja hem iniciat es produirà una modificació important del mapa electoral i polític català. El reajustament del front més conservador, copat per l'espanyolisme més ultrancer i els vasos comunicants entre el PP i C's, s'alimentarà del rebot que pot ocasionar entre les seves bases el pànic a una majoria sobiranista. D'altra banda, la reorganització del centre i el centredreta s'ha precipitat per l'efecte del cas Pujol en la renovació en marxa a CDC. Les tensions indissimulades amb la direcció d'UDC i el desgast que pot generar la tramitació judicial d'alguns casos pendents, han fet pivotar tota la reestructuració interna al voltant de la figura d'Artur Mas. La seva capitalització del relat del 9-N –malgrat les vacil·lacions i rebaixes de la consulta originalment pactada– ha donat més força a l'op-

JOAN M. TRESSERRAS

COMUNICÒLEG, UAB

CONSULTEU
MÉS ARTICLES A
www.ara.cat

ció de l'anomenat *partit del president*. De fet, aquesta aposta és congruent amb la tradició d'un espai electoral que anteriorment s'havia aglutinat al voltant de Jordi Pujol i que, ara, trobaria en Mas el lideratge personal substitutori, adaptat al nou escenari polític i al nou moment històric. Malgrat les ma-

nifestacions del mateix Mas, el 2012, fixant un límit pròxim al seu recorregut polític, a hores d'ara el seu lideratge de l'univers convergent resulta indiscutible i insubstituïble.

De fet, però, l'amplíssim moviment cívic, desplegat coincidint amb l'agudització de la crisi i dels seus efectes, ha propiciat un desplaçament de la consciència ciutadana cap a posicions identificades amb la tradició d'esquerres. La inclusió en el nucli mateix de la reivindicació sobiranista –i en les campanyes de l'ANC

i Òmnium– de l'exigència d'una profunda regeneració democràtica i la transformació del sistema econòmic i social, n'és una expressió tangible. Aquest desplaçament de la consciència dels sectors socials més dinàmics pot convidar Mas a revisar el seu discurs social. Però, sobretot, constitueix una gran oportunitat per a les esquerres, en procés –també– de reorganització. La necessitat de proporcionar una resposta adequada a la demanda de noves formes de participació política interpel·la especialment les formacions d'esquerres. L'actualització general d'idearis i projectes polítics haurà de ser paral·lela a l'esforç per repensar la pròpia estructura organitzativa.

L'emergència recent de projectes alternatius d'esquerres, que hauran de precisar les seves propostes, formes d'organització i marcs d'aliances, afectarà espais fins ara representats al Parlament principalment per la CUP i ICV-EUiA. Però la possibilitat d'articular una esquerra de vocació majoritària i capaç de suscitar un suport social ampli i transversal, a expenses del vincle que hi puguin establir les formacions anteriors, se situa al voltant de la confluència entre el republicanisme social i independentista d'ERC i el socialisme sobiranista. Mentre l'unionisme que es proclama d'esquerres s'encongeix, la imminent confluència de grups i persones procedents del sector més catalanista del PSC facilita l'opció d'una coalició amb ERC que pugui recollir una majoria progressista capaç de condicionar els principis inspiradors i el procés de construcció del nou estat.

LAMARTARILE

Disposar de les estructures d'estat fonamentals és urgent perquè no tenir-les ens afebleix decisivament

La possibilitat d'articular una esquerra majoritària se situa al voltant de la confluència entre ERC i el socialisme sobiranista